

PHẬT NÓI KINH NGƯỜI CON HIẾU THẢO

Hán dịch: Mất tên người dịch. Nay phụ bản sao chép của đời Tây Tấn.

Việt dịch: HUYỀN THANH

Đức Phật hỏi các vị **Sa Môn** (śramaṇa): “Cha mẹ sinh con thì người mẹ mang thai mười tháng, thân bị bệnh nặng. Đến ngày sinh thì người mẹ gặp nguy cấp, người cha sợ hãi, tình cảnh ấy thật khó nói. Sau khi sinh xong thì mẹ nằm chỗ âm ướt nhường lại chỗ khô ráo cho con, tinh thành cho đến máu huyết hoá làm sữa. Ngày ngày lau xoa tắm gội, chuẩn bị quần áo, dạy bảo con trẻ, tặng lễ vật cho thầy bạn, dâng công quân vương với bậc trưởng thượng... Nếu con vui thích thì cha mẹ cũng mừng vui, nếu con lo lắng buồn thảm thì tâm của cha mẹ khô héo. Ra khỏi cửa thì yêu nhớ, vào trong nhà liền hỏi han, tâm luôn lo lắng sợ con gặp việc chẳng lành... Ân của cha mẹ như thế thì làm sao để báo đáp đây?”

Các vị Sa Môn đáp rằng: “Chỉ cần hết lòng kính lễ, dùng **Tâm Từ** (Maitre-citta) cúng dường để báo đáp ân của cha mẹ”

Đức Thế Tôn lại nói: “Con nuôi cha mẹ, đem trăm vị **Cam Lộ** (Amṛta) dâng lên miệng cha mẹ, dùng mọi âm thanh của nhạc Trời làm vui tai cha mẹ, chọn quần áo trang phục tốt đẹp khoác lên thân cha mẹ, dùng hai vai cõng vác cha mẹ đi vòng khắp bốn biển, cuối cùng người con dùng tuổi tác sinh mạng của mình để nuôi dưỡng báo đáp ân cha mẹ... thì có thể nói là **Hiếu** ư?”

Các vị Sa Môn nói: “Chỉ có **Hiếu** là to lớn, không còn thêm điều gì nữa”

Đức Thế Tôn bảo rằng: “Chưa phải là **Hiếu** vậy. Nếu cha mẹ ngu tối: chẳng tôn sùng ba Tôn, dữ tợn, tai ngược, tàn ác, ngang ngạnh, phóng túng trộm cắp chiếm đoạt, làm điều ngược với lý lẽ, dâm dục đam mê bóng sắc bên ngoài, nói năng dối trá trái với Đạo Lý, đam mê hoang loạn trái ngược với điều chân chính... Mâm mông hung dữ như thế thì người con nên dốc sức can ngăn trình bày cho hiểu biết. Nếu do mê mờ chưa tỉnh ngộ, tức làm việc nghĩa cảm hoá ngay: dùng thí dụ dẫn dắt, trình bày lao ngục của vua chúa, hình phạt nhục nhã của các người bị tù... Nói rằng: “*Điều ấy chẳng phải là phép tắc, thân bị mọi chất độc, tự chiêu vùi tai hoạ mà mất mạng. Khi mạng đã hết thì Thần Thức rời đi, bị cột trôi ở **núi Thái**... riêng mình bị ngâm trong nước nóng, lửa thiêu đốt, vạn chất độc... không có ai cứu giúp. Do hành vi ác ấy cho nên gặp phải tai ương như vậy*”

Giả sử lại chưa thay đổi thì than thở, khóc lóc, kêu gào, nhịn ăn bỏ uống... Cha mẹ tuy chẳng biết rõ, ắt đem sự đau đớn của ân ái, lo sợ con bị chết... cho nên gượng gạo nhẫn chịu, ép Tâm tôn trọng Đạo.

Nếu cha mẹ dốc chí tôn phụng **năm Giới** của Phật, có **lòng Nhân** thương xót chẳng giết hại, trong sạch nhường nhịn chẳng trộm cắp, trinh bạch thanh khiết chẳng dâm dục, giữ chữ tín chẳng dối lừa, hiếu thuận chẳng say sưa... Bên trong Tông Môn tức cha mẹ

hiền lành, con cái hiếu thuận, chồng chân chính, vợ thủy chung, chín tộc hoà thuận, tôi tớ thuận theo, thâm nhuần lợi ích, từ xa được người ngậm máu chịu ân. Mười phương chư Phật, Trời, Rồng, Quỷ, Thần, vua chúa có Đạo Lý, bề tôi thường trung thành, dân chúng vạn họ không có ai chẳng kính yêu, Thần ngầm giúp cho an ổn.

Phông tính có chính sách cai trị điên đảo, quan lại nịnh bợ, con dữ tợn, vợ yêu quái, ngàn tà vạn quái...không bằng bãi bỏ sao? Đối với cha mẹ, ở đời thường yên, chết đi thì hồn linh vãng sinh lên Trời, chư Phật cùng hội họp, được nghe lời Pháp, được Đạo cứu đời, cách biệt khổ lâu dài”

Đức Phật bảo các vị Sa Môn: “Nhìn đời, không có Hiếu. Chỉ có điều ấy là **Hiếu** vậy, hay khiến cho cha mẹ bỏ ác làm thiện, phụng trì **năm Giới**, giữ **ba Tự quy**, triều phụng cho đến chết. Ân nặng nơi cha mẹ, bú mớm nuôi dưỡng... Vô lượng ân huệ ấy, nếu chẳng hay dùng Chí của ba Tôn, cảm hóa cha mẹ thì tuy làm Hiếu Dưỡng cũng giống như là Bất Hiếu.

Không dùng người vợ tệ bạc xa lìa Đức Hạnh. Chẳng gần gũi với người nữ có nhiều tình dục, ham mê sắc đẹp không có một mối...trái ngược với sự Hiếu Thuận, giết cha mẹ, quốc chính hoang loạn, vạn dân lưu vong. Căn bản đốn Tâm ban bỏ ân huệ, tự kiểm điểm khuôn phép, Tâm mềm mại ưa chuộng điều **Nhân**, luôn nung nấu tiến lên điều **Đức**, Ý tiềm ẩn vắng lặng, học hỏi đạt đến sự sâu xa, tên vang động đến chư Thiên, sáng suốt sánh ngang với bậc Hiền.

Tự mình vậy bản với thê thiếp, chí mê mờ, phóng túng đam mê nữ sắc, ham muốn dáng dấp xinh đẹp yêu kiều... Vạn đầu mối biến đổi ấy khiến cho Trí của người chồng bị mỏng nhạt, kẻ sĩ có cái nhìn nông cạn... Nhìn thấy việc ấy, chẳng hiểu biết điều màu nhiệm, dần dần thoái chí, mất thân mạng.

Theo sự khéo léo cong queo của Thần Đại Hại, loài Si My gây rối loạn. Hoặc gây nguy hại cho cha mẹ, giết vua, buông thả theo sắc tình, ganh ghét, lừa dối, tán Tâm mê mờ, hành động ngang bằng với loài chim thú. Từ xưa đến nay không có điều gì chẳng do việc ấy mà giết cha mẹ, diệt tông môn. Thế nên bậc Sa Môn luôn đơn độc chẳng kết đôi, thanh khiết Chí ấy dùng Đạo làm công việc, phụng **Giới trong sáng** (Minh Giới) này.

Làm vua tức phải giữ yên bốn biển, làm bề tôi phải trung thành, dùng điều **Nhân** nuôi dân. Tức cha sáng suốt, con hiếu từ, chồng đáng tin, vợ trung trinh.

Ưu Bà Tắc (Cận Sự Nam) , Ưu Bà Di (Cận Sự Nữ) chấp hành như vậy thì đời đời gặp Phật, thấy Pháp, được Đạo”

Đức Phật nói như vậy thời Đệ Tử vui vẻ.

PHẬT NÓI KINH NGƯỜI CON HIẾU THẢO

Hết

08/02/2011